

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (265) 成语故事 (二六五)

วันที่ 7 สิงหาคม 2565 - 09:25 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ.ช่อชิง เมธาธารณ์กุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (265) 成语故事 (二六五)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 得不偿失/得不偿失 dé bù cháng shī (เต๋อ บู้ ฉาง ฉือ) คำว่า 得 dé (เต๋อ) แปลว่า ได้ ได้รับ 不 bù (บู้) แปลว่า ไม่ 偿/償 cháng (ฉาง) แปลว่า ค่าตอบแทน ค่าชดเชย 失 shī (ฉือ) แปลว่า เสีย เสียไป เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง ได้มาไม่คุ้มกับค่าตอบแทนที่เสียไป หรือได้ไม่คุ้มเสีย มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ประเทศจีนในยุคการปกครองของราชวงศ์ฮั่น 汉朝/漢朝 Hàn cháo (ฮั่นเจา) (202ปีก่อน ค.ศ.-ค.ศ.220) ในช่วงที่กำลังรุ่งโรจน์อยู่นั้น อาณาเขตได้แผ่ขยายออกไปอย่างกว้างใหญ่ไพศาล การค้า การปฏิวัติ เรื่อง สังคม และวัฒนธรรม ก็ได้รับการพัฒนาจนตกผลึกกลายเป็นอัตลักษณ์ของจีน โดยเฉพาะ

การเรียกชื่อของเผ่าพันธุ์ของตนว่าฮั่น ที่มาจากความยิ่งใหญ่ของราชวงศ์ฮั่น แน่แน่นอนว่า การที่จะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ได้นั้น ก็ต้องมีกองทัพที่ยิ่งใหญ่ และแข็งแกร่ง กองทัพนอกจากมีไว้เพื่อใช้ป้องกันประเทศแล้วยังมีหน้าที่รุกรานขยายดินแดนด้วย

ในช่วงที่ราชวงศ์ฮั่นเจริญรุ่งเรืองในทุกๆ ด้านนั้น ราชวงศ์ฮั่นก็ได้ขยายอาณาเขตของตนออกไปทั่วทุกทิศด้วยเช่นกัน โดยการยกกองทัพรุกรานเอาดินแดนของชนเผ่าอื่นๆ ในแนวไกลเคียงเป็นประจำ โดยหนึ่งในชนเผ่าที่ถูกรุกรานยึดเอาดินแดนเป็นประจำก็คือ ชนเผ่าเชียง 羌族 Qiāngzú (เชียงจู) ที่อาศัยอยู่ทางเหนือของมณฑลเสฉวน ตลอดจนถึงแถบทิเบตตะวันออกของปัจจุบัน การสู้รบดำเนินไปนับร้อยปี กองทัพฮั่นก็ค่อยๆ ยึดเอาดินแดน หรือปราบปรามชนเผ่าเชียงให้อยู่ใต้อำนาจของฮั่น แม้ว่าเผ่าเชียงจะสู้ฮั่นไม่ได้ พวกเขาก็ยังก่อการแข็งข้อ ลุกฮือขึ้นต่อสู้ขัดขืนอยู่เสมอ และแน่นอนว่าพวกเขาก็ถูกปราบปรามจนอยู่หมัด เป็นประจำอยู่เสมอๆ ด้วยเช่นกัน แต่พวกเขาก็มิได้ยอมศิโรราบอย่างสิ้นเชิง

(ที่มาภาพ <http://image.baidu.com/search>)

การยึดด้วยกำลังนั้น แม่นยำยึดดินแดนได้ แต่ไม่ใส่ใจคนนั้น ยากปกครอง ด้วยยุทธการใช้กำลังทหารยึดดินแดนนั้น ประเทศชาติต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายอันมหาศาล และต้องแลกมาด้วยชีวิตเลือดเนื้อของทหารซึ่งก็คือประชาชนนั่นเอง การทุ่มเทสรรพกำลังจำนวนมหาศาลไปเพื่อขยายดินแดนนั้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่สร้างวิกฤตสังคม และเศรษฐกิจของราชวงศ์ฮั่น

จนเมื่อราชวงศ์ฮั่นเข้าสู่ยุคถดถอย บ้านเมืองจึงเกิดศึกสงครามแย่งชิงอำนาจกันเอง เจ้าเมือง และเหล่าชนเผ่าก็แข็งข้อขึ้นด้วย จึงเป็นที่ให้กับเผ่าเชียงที่รอโอกาสมานานนับร้อยปี ได้แข็งข้อขึ้นมาอีกครั้ง และแยกตัวออกจากฮั่นได้สำเร็จ ถึงตอนนี้ เหล่าขุนนางของราชวงศ์ฮั่นต่างก็ท้อถอยใจว่า สิ่งที่รัฐได้ทุ่มลงไปตลอดนับร้อยปีนั้น มันมหาศาลเสียเหลือเกิน แต่สิ่งที่ได้มากลับว่างเปล่า มันช่างได้ไม่คุ้มเสียเอาเสียเลย ซึ่งคำนี้ในอดีตนั้นจะใช้คำว่า 得不偿失 dé bù cháng shī (เต๋อ บู้ โจว ฝือ) คำว่า 酬 chóu

(โจว) หมายถึง ค่าใช้ตอบแทน เงินเดือน ในอดีตสุภาษิตคำนี้จึงมีความหมายว่า ได้ไม่คุ้มกับเงินที่เสียไป ได้ไม่คุ้มงบประมาณที่เสียไป

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：得到的少于失去的。

成語比喻：得到的少於失去的。

Chéngyǔ bǐyù: Dé dào de shǎo yú shī qù de.

เจียงหยี่ ปี่ยวี : เต๋อเต้า เตอะ ฉ่าว ยหวิ ฉือ ชวี เตอะ

สุภาษิตเปรียบว่า สิ่งที่ได้มา น้อยกว่าสิ่งที่เสียไป

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

一些大国老想占其他国家小便宜，小心会得不偿失。

一些大國老想占其他國家小便宜，小心會得不償失。

Yīxiē dàguó lǎo xiǎng zhàn qítā guójiā xiǎo piányi, xiǎoxīn huì débùchángshī.

อีเซี่ย ต้ากั้ว เหลา เสี่ยง จ้าน ฉิทา กั้วเจีย เสี่ยว เฟียนอี , เสี่ยวชิน หุ่ย เตอปัฉางฉือ

ประเทศใหญ่บางประเทศมักคิดที่จะเอาเปรียบประเทศอื่นอยู่เสมอ ระวังจะได้ไม่คุ้มเสีย

**เกาะติดทุกสถานการณ์จาก
Line @Matichon ได้ที่นี่**

คุณอาจสนใจข่าวนี้

